

Betænkning

over forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af en kommission i henhold til grundlovens § 51 vedrørende arbejdsministerens dispositioner over for Sømændenes Arbejdsløshedskasse [af Knud Jespersen m. fl.].

(Afgivet af udvalget for forretningsordenen den 30. april 1976).

Et *flertal* (udvalget undtagen fremskridtspartiets, socialistisk folkepartis og Danmarks kommunistiske partis medlemmer af udvalget) erkender, at nedsættelse af en parlamentarisk kommission efter omstændighederne kan være berettiget i tilfælde, hvor der kan være tale om at drage en minister til ansvar for hans embedsførelse. Flertallet finder imidlertid, at for så vidt angår arbejdsministerens dispositioner vedrørende Sømændenes Arbejdsløshedskasse, er der intet grundlag for at betvivle, at de helt igennem har været sagligt begrundede og i overensstemmelse med ministerens be-
føjelser i henhold til arbejdsløshedsloven.

Flertallet indstiller herefter forslaget til *forkastelse*.

Et *mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) indstiller forslaget til *vedtagelse* med følgende bemærkninger:

Den 29. september 1975 fremsendte Revisions- og Forvaltningsinstituttet — Danmarks største sammenslutning af statsautoriserede revisorer — til arbejdsdirektoratet meget detaljerede regnskabsoversigter. Heraf fremgik, at Sømændenes Arbejdsløshedskasse nu havde overvundet den alvorlige regnskabskrise, som navnlig overgang til edb havde forvoldt forud for Revisions- og Forvaltningsinstituttets overtagelse af revisionen i oktober 1974. Af instituttets de-

taljerede oplysninger fremgik, at der nu forelå årsregnskab for 1974-75 og ajourførte regnskabsoversigter pr. 22. september 1975, ligesom det meddeltes, at man med virkning fra 1. september 1975 havde iværksat den af arbejdsdirektoratet senest foreskrevne forretningsgang, der indebar meget nøje løbende kontrol fra Revisions- og Forvaltningsinstituttet.

Den 1. oktober 1975 oplystes det imidlertid til offentligheden, at Sømændenes Forbund ved en urafstemning havde besluttet, at medlemmerne ikke længere tvangsmæssigt ville bidrage via LO til opretholdelse af det socialdemokratiske dagblad *Aktuelt*.

Den 3. oktober 1975 meddelte den socialdemokratiske arbejdsminister, Erling Dinesen, herefter, at han skred til det ellers aldeles uhorste at fratage Sømændenes Arbejdsløshedskasse statsanerkendelsen.

Den 4. februar 1976 fremsatte den samme arbejdsminister i folketinget et lovforslag, hvorefter en socialdemokratisk arbejdsløshedskasse (Kommunalarbejdernes Arbejdsløshedskasse) skulle hjælpes med skatteydermidler i anledning af, at arbejdsløshedskassen selv havde bragt sig ud i vanskeligheder ved at sige nej til solidariteten med andre arbejdergrupper fra 1. april 1967.

Dette begivenhedsforløb — hvis indre logiske sammenhæng bekræftes af alle øvrige foreliggende oplysninger i sagerne om de to arbejdsløshedskasser — er jo blot ét

eksempel blandt mange på, at den socialdemokratiske regering misbruger sin magt over administrationsapparatet til at fremme rent partigeoistiske formål.

Det kan ikke forventes, at landets embedsmænd skal kunne udgøre noget effektivt værn heroverfor. De vil selv blive ramt af tilsvarende misbrug, hvis de trådte op i uafhængighed over for socialdemokratministrene. Derfor må sagerne behandles af et organ, der står i væsentlig stærkere position i forhold til regeringen, end nogen embedsmand gør det.

I så henseende kan antagelig alene komme på tale en i henhold til grundlovens § 51 nedsat parlamentarisk kommission.

Selv om sagen om Sømændenes Arbejdsløshedskasse næppe er den for regeringen mest graverende i den igangværende opløsning af landets retskultur, kan den udmærket benyttes som den første, hvor parlamentariske kommissioner anvendes, så man kan komme til bunds i, hvad der efter næsten to generationers socialdemokratisk styre går i svang.

Et *andet mindretal* (socialistisk folkepartis medlem af udvalget) indstiller, på baggrund af den skete udvikling omkring Sømændenes Arbejdsløshedskasse siden forslagets 1. behandling, forslaget til *vedtagelse*.

Et *tredje mindretal* (Freddy Madsen) udtaler:

Arbejdsministerens tilbagekaldelse af Sømændenes Arbejdsløshedskasses ret til at udføre arbejdsanvisning og kontrol er begrundet i arbejdsløshedslovens § 38:

„Arbejdsministeren kan bestemme, at anerkendelsen af en kasse bortfalder, eller

at statens refusion, jfr. § 79, stk. 1, bortfalder for et regnskabsår,

1. hvis kassens ledelse tilsidesætter reglerne i denne lov eller bestemmelser, der er givet i henhold til loven, eller hvis kassens virksomhed ikke foregår under iagttagelse af fornøden påpasselighed og orden, eller
2. hvis arbejdsdirektøren og landsarbejdsnævnet skønner, at kassen uden direkte at overtræde gældende regler dog i forholdet til medlemmerne eller til andre anerkendte arbejdsløshedskasser virker på en for arbejdsløshedsforsikringen i dens helhed uheldig måde.“

Gang på gang har vi bedt om at få dokumenteret de områder og de punkter, hvor sømændene har overtrådt § 38. De svar, der er givet, er helt ufyldstgørende og usaglige. Der er intet konkret grundlag for overtrædelser. Tværtimod har Sømændenes Arbejdsløshedskasse med virkning fra 1. september 1975 iværksat den af arbejdsdirektoratet senest foreskrevne forretningsgang.

På trods heraf meddelte arbejdsministeren den 3. oktober 1975, at statsanerkendelsen var frataget Sømændenes Arbejdsløshedskasse.

Ministeren kan ikke bare skride til sådanne handlinger uden dokumentationer. Da udvalget ikke har kunnet få disse dokumentationer, er der desto større grund til at nedsætte en parlamentarisk kommission til undersøgelse af arbejdsministerens dispositioner over for Sømændenes Arbejdsløshedskasse.

Mindretallet indstiller hermed forslaget til *vedtagelse*.

Skytte (RV), *Grete Hækkerup (S)*,
formand. næstformand.

Poul Dam (SF). *Enggaard (V)*.

Christophersen (V). *Wamberg (FP)*.

Normann Andersen (S). *Ove Hansen (S)*. *Søren B. Jørgensen (S)*.

Risgaard Knudsen (S). *Lysholt Hansen (S)*. *Bilgrav-Nielsen (RV)*.

Ømann (SF). *Freddy Madsen (DKP)*. *Poul Schlüter (KF)*.

Nathalie Lind (V). *Erlendsson (FP)*.

Jens Foged (V). *Poul Hartling (V)*.

Glistrup (FP). *Chr. Christensen (KrF)*.